

***Expunere de motive pentru
Propunerea legislativă privind interzicerea tehnologiilor de minerit
pe bază de cianuri***

Dreptul la „un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic” este recunoscut de Constituția României (Art. 35, alin. 1), iar statul român trebuie să asigure cadrul legislativ pentru exercitarea acestui drept (Art. 35, alin. 2).

Pe data de 5 mai 2010, Parlamentul European a adoptat *Rezoluția Parlamentului European referitoare la interzicerea generală a utilizării tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri în Uniunea Europeană (anexată expunerii de motive)* cu 488 voturi pentru, 48 împotriva și 57 de abțineri - ceea ce reflectă un larg sprijin politic al familiilor politice principale din Parlamentul European.

Rezoluția PE afirmă, printre altele, faptul că „cianura este un produs chimic extrem de toxic utilizat în mineritul aurului, care este catalogat printre principalii agenți poluanți în conformitate cu anexa VIII la Directiva-cadru privind apa și care poate avea efecte catastrofale și ireversibile asupra sănătății umane și mediului și biodiversității” (Lit. B). Prin această *Rezoluție*, Parlamentul European propune Comisiei Europene și statelor membre interzicerea totală a utilizării tehnologiilor de minerit pe bază de cianuri în Uniunea Europeană ca singura modalitate sigură de protejare a resurselor de apă, a ecosistemelor și sănătății oamenilor împotriva poluării cu cianuri, în urma activităților miniere.

În contextul în care România a devenit țară membră a Uniunii Europene în 2007, se impune modificarea legislației naționale - în sensul preîntâmpinării oricărei posibilități de a afecta dreptul la un mediu sănătos al cetățenilor români. În acest sens, completarea legislației cu măsuri preventive ce interzic folosirea tehnologiilor de minerit pe baza de cianuri este în conformitate cu:

- articolul 191 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care stipulează că, în elaborarea politicii în domeniul protecției mediului, Uniunea Europeană acordă un rol important menținerii calității mediului prin introducerea unor măsuri preventive,

- *principiul precauției* - așa cum a fost el definit în *Declarația de la Rio privind mediul și dezvoltare* și în *Convenția privind diversitatea biologică adoptată la Rio de Janeiro*, în iunie 1992 - principiu de bază al legislației de mediu din Uniunea Europeană, conform căruia poluarea și degradarea mediului trebuie prevenită, nu căutat un răspuns doar după ce aceasta s-a produs,
- Directivele Uniunii Europene 85/337/CEE, 97/11/CE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului,
- Directiva 2001/42/CE din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului,
- Directiva 80/68/CEE referitoare la protecția apei împotriva poluării cauzate de anumite substanțe periculoase,
- Directiva 92/43/EEC din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică,
- obiectivele de mediu stabilite în Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei („Directiva-cadru privind apa”),
- Directiva 2003/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2003 de modificare a Directivei 96/82/CE a Consiliului (Seveso II) privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase, în care se afirmă că anumite activități de depozitare și de prelucrare în industria minieră pot avea consecințe foarte grave.

Decizia de a interzice prin lege o activitate sau alta pentru a asigura drepturi constituționale tuturor cetățenilor este o procedură standard, folosită inclusiv în Legea minelor nr.85/2003. Articolul 11, alin. (1) din legea menționată stipulează că “efectuarea de activități miniere pe terenurile pe care sunt amplasate monumente istorice, culturale, religioase, situri arheologice de interes deosebit, rezervații naturale, zonele de protecție sanitară și perimetrele de protecție hidrogeologică ale surselor de alimentare cu apă, precum și instituirea dreptului de servitute pentru activități miniere pe astfel de terenuri sunt strict interzise”.

Mai mult, nici legislația Uniunii Europene nu limitează în niciun fel dreptul statelor membre de a adopta reglementări mai stricte decât cele stipulate în Directiva 2006/21/CE privind managementul deșeurilor

miniere. La nivel internațional, țări precum Cehia, Grecia, Turcia, Germania, Ungaria, Costa Rica, Argentina, Ecuador și câteva dintre statele S.U.A. - Montana, Colorado, Wisconsin - recunoscând riscurile majore și consecințele negative ireversibile ale utilizării cianurilor în minerit, au interzis tehnologiile pe bază de cianuri pentru separarea aurului și argintului.

În cadrul *Convenției de la Sofia privind cooperarea pentru protejarea și utilizarea durabilă a fluviului Dunărea*, părțile au convenit că, pe lângă statutul său de substanță periculoasă prioritară în conformitate cu Directiva-cadru privind apa, cianura îndeplinește condițiile pentru a fi considerată drept substanță periculoasă relevantă!

Oricât de stricte sunt, reglementările folosirii cianurilor în minerit nu au reușit să preîntâmpine accidente cu consecințe dezastruoase asupra mediului, precum și social-economice. Conform Rezoluției Parlamentului European din 5 mai 2010 *“în ultimii 25 de ani, la nivel mondial, s-au produs peste 30 de accidente majore cu deversare de cianuri, cel mai grav dintre acestea petrecându-se în urmă cu 10 ani, când peste 100.000 de metri cubi de apă contaminată cu cianură au fost deversați dintr-un bazin al minei de aur din Baia Mare în sistemul fluvial Tisa - Dunăre, fapt ce a provocat cel mai grav dezastru ecologic din Europa Centrală la vremea respectivă”*.

La momentul când a avut loc accidentul de la Baia Mare, nu s-a aplicat nicio sancțiune penală sau contravențională companiei responsabile S.C. Aurul S.A. În schimb, statul român are de plătit Ungariei peste 100 milioane de dolari cu titlu de despăgubiri, pentru pagubele ecologice provocate de deversarea de cianuri.

Prin acceptarea de a fi utilizată o tehnologie atât de riscantă și controversată, statul român își asumă responsabilități majore în cazul unor accidente. În cazurile de poluare severă cauzată de operațiunile miniere cu impact negativ asupra populației, apei, zonelor protejate și solului, companiile miniere se pot apăra, relativ ușor, împotriva impunerii răspunderii de mediu, mai exact de obligația de a acoperi costurile de remediere a mediului sau alte despăgubiri. Mai mult, având în vedere recenta jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele *Taokyn și alții c. Turcia 2004*, *ÖÇKAN și alții c. Turcia 2006*, în care s-a

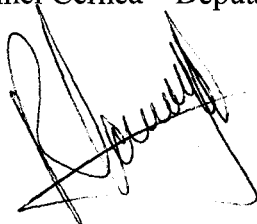
reținut violarea art. 8 din Convenție privind dreptul la viață familială în cazul deschiderii unei mine de aur, extracția făcându-se prin cianurare, s-a creat precedentul condamnării statului român pentru situații similare.

Tehnologiile pe bază pe cianuri nu sunt singura modalitate de exploatare a depozitelor de aur și argint. Alternative la mineritul cu cianuri există. O interdicere a folosirii cianurii în minerit ar putea crea, prin urmare, o oportunitate importantă pentru România de a juca un rol principal în promovarea activă a alternativelor la cianură în minerit. Aceasta este o nișă de pe urma căreia România ar putea profita într-o mare măsură din punct de vedere politic, mai ales pentru că, după 13 ani de la tragicul accident de la Baia Mare, România are responsabilitatea morală de face dovada unei schimbări reale.

Având în vedere cele prezentate mai sus, supunem dezbaterii Parlamentului ***Propunerea legislativă pentru completarea Legii minelor nr. 85 din 23 martie 2003.***

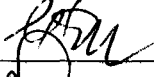

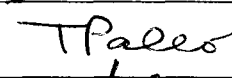
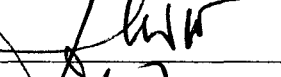
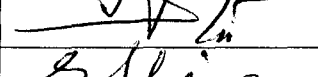

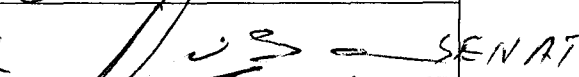

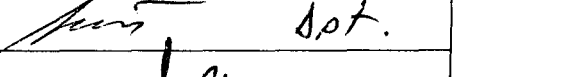
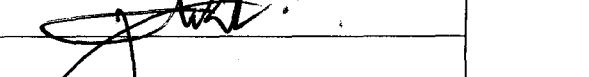

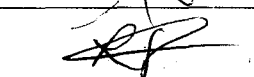

INIȚIATORI,

Remus Florinel Cernea – Deputat, Partidul Verde

**Inițiatori ai Legii privind interzicerea tehnologiilor de minerit pe
bază de cianuri**

	Nume	Partid	Semnătură
1	CERNEA REMUS FZORINEL	PARTIDUL VERDE	
2	IANE OVIDIU CROSTIAN	PSD	
3	BINDU C. AIVRESCU	Conservator	
4	TRAIAN PO DIN.	PSD	
5	TĂTARU FLORIN	PSD	
6	FONTA NUTU.	PPAA	
7	Iane Daniel	PNL	
8	DUMITRACHE ILEANA CRISTINA	PSD	
9	TRAPACHE MIHAI	IND.	
10	POPA OCTAVIAN MARIUS	P.H.L.	
11	SCHRAU ION	IND.	
12	CROTEU TAMARA	PSD	
13	MILHAU AURELIAN	IND.	
14	DUMITRU OVIDIU IOAN	IND.	
15	PUGNAS Iacob	IND.	
16	BLAJIU VIOREL	IND.	
17	GRECEA MARIA	PD DD	
18	OROS HECHITA ADRIAN	PNL	
19		PSD	
20	Păun Nicolae	Conservator	

	Nume	Partid	Semnătură
21	Șnoche Cloricea	U.H.P.R.	
22	KHRAIDANI CAMELIA	PSD	
23	MANOLACHE MARIUS	PSD	
24	KOROSI ATTILA	UDMR	
25	KERESKÉNYI GÁBOR	UDMR	
26	NITA EMIL	PSD	
27	Paleologu Theodor	PDL	
28	MINCĂ LIKIANA	PP-DA	
29	Blănaru Valentin	PPDD	
30	GHIȘĂ IOAN	PNL	 SENATOR
31	GABRIELA CRETU	PSD	 SENATOR
32	GUST - Corina	P.S.D	
33	ROSCA STĂNESCU SPAN PNL	PNL	 SENATOR
34	ILIESIU SORIN	PNL	 SENATOR
35	AMET VIAROL	MINORITĂȚII	 SPT.
36	MARKÓ ATTILA	UDMR	
37	TUDOR CĂLĂBĂȘANU	PPDD	
38	MĂRIAN CRISTINE	IND.	
39	Tomase Rozvan	Ind	
40	MARIN NICOLAE	PP-DA	